

Αθήνα 04-6-2026

Αρ.Πρωτ.10074

Προς

κο Θεόδωρο Λιβάνιο, Υπουργό Εσωτερικών.

Κοινοποίηση

κα Όλγα Κεφαλογιάννη, Υπουργό Τουρισμού.

Θέμα: Παρατηρήσεις της Π.Ο.Ξ. στο σχέδιο νόμου Υπουργείου Εσωτερικών με τίτλο: «Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης», το οποίο τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Οι συνολικοί καθαροί φόροι που εισπράττονται από τη λειτουργία του ξενοδοχειακού κλάδου είναι διαχρονικά σημαντικά υψηλότεροι από τους φόρους που εισπράττονται, κατά μέσο όρο, από τους υπόλοιπους κλάδους της ελληνικής οικονομίας, καθώς και από τους αντίστοιχους φόρους που καταβάλλονται από τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις ανταγωνιστριών χωρών, ενώ παράλληλα επιβαρύνουν σε δυσανάλογα μεγάλο βαθμό το ίδιο το ξενοδοχειακό προϊόν, δημιουργώντας, έτσι, μια κατάσταση υπερ-φορολόγησης του κλάδου (βλ. σχετ. Μελέτη ΙΝΣΕΤΕ: «Αξιολόγηση της φορολογικής ανταγωνιστικότητας στον τουρισμό – Μέρος Β: Η επίπτωση των υψηλών φορολογικών συντελεστών στα ξενοδοχεία – Σύγκριση Ελλάδας με ανταγωνίστριες χώρες.» και Μελέτη ΙΤΕΠ: «Η Η Φορολογική Επιβάρυνση του Ξενοδοχειακού Κλάδου»).

Μετά τη σημαντική επιβάρυνση που υπέστη η ανταγωνιστικότητα του ξενοδοχειακού προϊόντος λόγω της εκ νέου αύξησης του τέλους ανθεκτικότητας στη κλιματική κρίση, οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις κλήθηκαν κατά τα τελευταία έτη να διαχειριστούν σημαντικές αυξήσεις και στα δημοτικά τέλη.

Πολλοί Δήμοι προέβησαν σε τεράστιες αυξήσεις στα δημοτικά τέλη καθαριότητας και φωτισμού, αυξήσεις οι οποίες σε ορισμένες περιπτώσεις έφθασαν (βάσει σχετικών αναφορών από μέλη μας) ακόμα και το 300%, ενώ υπάρχουν περιπτώσεις Δήμων που δεν δέχονται να εφαρμόσουν τις

ρητές διατάξεις που ισχύουν εδώ και πολλά χρόνια σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού των δημοτικών τελών για τις εποχικής λειτουργίας επιχειρήσεις. Σημειώνουμε πως οι διατάξεις του άρθρου 37 του ν.4819/2021 περί εφαρμογής συστήματος «πληρώνω όσο πετάω» παραμένουν ανεφάρμοστες.

Όλο και περισσότεροι Δήμοι έκαναν χρήση της δυνατότητας που τους δόθηκε με το άρθρο 30 του ν.5143/2024 να προβούν και σε αύξηση του τέλους διαμονής παρεπιδημούντων από 0,50% σε 0,75% (αύξηση 50%), χωρίς μάλιστα να αιτιολογούν την απόφασή τους αυτή - να προσδιορίζουν ποιες πρόσθετες δαπάνες πρόκειται να καλύψουν και χωρίς έγκαιρη ενημέρωση των επιχειρήσεων, με αποτέλεσμα σε πολλές περιπτώσεις αυτές να επιβαρύνονται με την κάλυψη των σχετικών ποσών που, κανονικά, θα έπρεπε να παρακρατούν από τους πελάτες τους.

Πέραν των ανωτέρω, υπήρξαν και παραδείγματα Δήμων που προέβησαν στην επιβολή νέων «ειδικών» δημοτικών τελών, προκειμένου να ενισχύσουν τις υποδομές τους, εντείνοντας περαιτέρω το ήδη σύνθετο και επιβαρυνόμενο πλαίσιο χρεώσεων που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις του κλάδου.

Ενόψει των ανωτέρω επισημαίνουμε τα εξής σε σχέση με τις ρυθμίσεις που διαλαμβάνονται στο υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου και αφορούν τα δημοτικά τέλη.

A. Θεωρούμε εσφαλμένη την αύξηση που επέρχεται στα δημοτικά τέλη που καλούνται οι επιχειρήσεις και οι κάτοικοι των περιοχών να καταβάλουν μέσω της θεσμοθέτησης του Τέλους Τοπικής Ανάπτυξης (άρθρο 392 του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου). Η εισαγωγή ενός αυξημένου οριζόντιου τέλους, χωρίς σύνδεση με συγκεκριμένες ανταποδοτικές υπηρεσίες, επιβαρύνει περαιτέρω το ήδη αυξημένο λειτουργικό κόστος των επιχειρήσεων και ιδίως των ξενοδοχειακών μονάδων, οι οποίες αποτελούν δραστηριότητες εντάσεως κεφαλαίου και εργασίας. Επιπλέον, η σώρευση πολλαπλών επιβαρύνσεων (φορολογικών και δημοτικών) υπονομεύει άμεσα την ανταγωνιστικότητα του ελληνικού τουριστικού προϊόντος έναντι άλλων χωρών με χαμηλότερους συντελεστές και σταθερότερα πλαίσια χρεώσεων.

B. Θεωρούμε εξαιρετικά σημαντική την ανταποδοτικότητα των καταβαλλόμενων τελών. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να διασφαλιστεί η ύπαρξη πλήρους και αναλυτικής καταγραφής, καθώς και δημοσιοποίησης, των έργων/δράσεων στις οποίες τα δημοτικά τέλη που εισπράττονται διοχετεύονται και να υπάρχει σαφής αντιστοίχιση κάθε τέλους με συγκεκριμένα έργα ή υπηρεσίες. Η έλλειψη ανταποδοτικότητας και διαφάνειας αποδυναμώνει τη νομιμοποίηση των επιβαρύνσεων και δημιουργεί αίσθημα άνισης μεταχείρισης.

Γ. Θα πρέπει να προσδιορισθούν περιοριστικά οι περιπτώσεις στις οποίες οι Δήμοι έχουν τη δυνατότητα να προβούν στην επιβολή νέων τελών ή εισφορών (άρθρο 430 του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου) και η απαλοιφή της προβλεπόμενης αντίστοιχης δυνατότητας από τις περιφέρειες καθώς εκτείνονται χωρικά σε πολύ μεγαλύτερες και ανομοιογενείς περιοχές. Ειδικότερα, προτείνεται:

- Να θεσπιστεί εξαντλητικός κατάλογος επιτρεπόμενων περιπτώσεων επιβολής νέων τελών,
- Να απαιτείται τεκμηριωμένη μελέτη κόστους– οφέλους και αιτιολόγηση αναγκαιότητας,
- Να προβλέπεται ανώτατο όριο επιβάρυνσης,
- Να προβλέπεται υποχρεωτική δημόσια διαβούλευση με τους εκπροσώπους των παραγωγικών φορέων πριν την επιβολή οποιουδήποτε νέου τέλους.
- Να διασφαλίζεται ότι τα νέα τέλη δεν επικαλύπτουν ήδη υφιστάμενες επιβαρύνσεις.
- Να προβλέπεται σαφής και εντός εύλογου χρόνου προσδιορισμένη διαδικασία ανάκλησης ή/και επιστροφής των τελών από το εποπτεύον Υπουργείο, σε περίπτωση αυθαίρετης η/και καταχρηστικής επιβολής τους.

Με τον τρόπο αυτό αποτρέπεται η αυθαίρετη ή καταχρηστική επιβολή επιβαρύνσεων και διασφαλίζεται ένα σταθερό επιχειρηματικό περιβάλλον.

Δ. Στο άρθρο 24 του νόμου 5162/2024 με το οποίο νομοθετήθηκε η αύξηση του τέλους ανθεκτικότητας στη κλιματική κρίση προβλέπεται πως «Στο πρόγραμμα φυσικών καταστροφών του εθνικού σκέλους του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων εγγράφονται ετησίως πιστώσεις τουλάχιστον ισόποσες των εσόδων που κατά το εκάστοτε τρέχον έτος εκτιμάται ότι θα εισπραχθούν από την επιβολή του τέλους του παρόντος, προκειμένου να καλυφθούν δαπάνες πρόληψης και αποκατάστασης φυσικών καταστροφών, έργα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, έργα υποδομών και δαπάνες βελτίωσης των υποδομών για τη στήριξη του τουριστικού προϊόντος της χώρας.». Ωστόσο, μέχρι σήμερα δεν έχει παρουσιαστεί αναλυτική και δημόσια αποτύπωση του τρόπου διάθεσης των εσόδων που προέκυψαν από την επιβολή του συγκεκριμένου τέλους, τα οποία για το έτος 2025 εκτιμάται ότι ανήλθαν σε περίπου 600 εκατ. ευρώ. Η Π.Ο.Ξ. εξακολουθεί να υποστηρίζει την κατάργηση του Τέλους Ανθεκτικότητας στην Κλιματική Κρίση, καθώς πρόκειται για μία ακόμη σημαντική επιβάρυνση που πλήττει την ανταγωνιστικότητα του ελληνικού τουριστικού προϊόντος. Μέχρι όμως τη κατάργηση του μέτρου, θεωρούμε αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι μέρος των εισπραττόμενων εσόδων θα κατευθύνεται άμεσα στις τοπικές κοινωνίες

και στους προορισμούς που συμβάλλουν καθοριστικά στη δημιουργία τους. Δεδομένου ότι η ίδια η νομοθετική διάταξη προβλέπει τη χρηματοδότηση έργων υποδομής και δράσεων στήριξης του τουριστικού προϊόντος, δεν είναι εύλογο οι επιχειρήσεις και οι κάτοικοι των περιοχών να επιβαρύνονται επιπλέον με νέα τοπικά τέλη ή εισφορές για την υλοποίηση αντίστοιχων έργων. Αντιθέτως, θα πρέπει να αξιοποιούνται κατά προτεραιότητα οι ήδη εισπραττόμενοι πόροι του Τέλους Ανθεκτικότητας. Για τον λόγο αυτό προτείνεται η δημιουργία ειδικού, δεσμευμένου λογαριασμού, μέσω του οποίου θα αποδίδεται ετησίως προκαθορισμένο ποσοστό των εσόδων του Τέλους Ανθεκτικότητας στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Οι πόροι αυτοί θα πρέπει να διατίθενται αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση έργων υποδομής, περιβαλλοντικής αναβάθμισης, προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και ενίσχυσης της ανθεκτικότητας των τουριστικών προορισμών, με πλήρη διαφάνεια και λογοδοσία ως προς τη χρήση τους.

Τέλος, σε σχέση με τις αρμοδιότητες των Δήμων επί της διαδικασίας αδειοδότησης των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων επισημαίνουμε τα εξής:

Σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν.4442/2016 ορίζεται πως «1. Τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος που λειτουργούν εντός τουριστικών καταλυμάτων, σύμφωνα με τον ν. 4276/2014 υπάγονται εφεξής στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 6. **Αρμόδια υπηρεσία για την παρακολούθηση και διαχείριση της γνωστοποίησης ορίζεται η κατά περίπτωση αρμόδια υπηρεσία τουρισμού.** Κατά τα λοιπά, για τη γνωστοποίηση εφαρμόζεται το άρθρο 28.... 3. Τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος που λειτουργούν εντός εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής, σύμφωνα με τον ν. 4276/2014 υπάγονται εφεξής στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 6. **Αρμόδια υπηρεσία για την παρακολούθηση και διαχείριση της γνωστοποίησης ορίζεται η Ειδική Υπηρεσία Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων του άρθρου 12 του ν. 4002/2011 (Α' 180).** Κατά τα λοιπά, για τη γνωστοποίηση εφαρμόζεται το άρθρο 28.».

Στο Παράρτημα του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου καταγράφονται οι αρμοδιότητες που έχουν απονεμηθεί στους δήμους και τις περιφέρειες από διάφορα νομοθετήματα. Στο σημείο 4.1.1.13 αυτού, από προφανή παραδρομή θεωρούμε, προβλέπεται η αρμοδιότητα των Δήμων για την εφαρμογή του Κεφαλαίου Ζ του ν. 4442/2016 για τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος εντός τουριστικών καταλυμάτων και εντός εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014. Η ως άνω πρόβλεψη έρχεται σε ευθεία αντίθεση με την

προαναφερθείσα διάταξη του ν. 4442/2016. Παρακαλούμε, λοιπόν, στην αφαίρεση του σχετικού εδαφίου, καθώς η σχετική αρμοδιότητα δεν ανήκει στους Δήμους. Σημειώνουμε ότι τυχόν απόφαση περί μεταφοράς της συγκεκριμένης αρμοδιότητας στους Δήμους, θα είναι εσφαλμένη, Οι ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις θα πρέπει κατά την άποψή μας να αδειοδοτούνται από το Υπουργείο Τουρισμού και τις περιφερειακές υπηρεσίες του. Η εμπλοκή των Δήμων στη συγκεκριμένη διαδικασία θα δυσχεράνει την υλοποίηση των τουριστικών επενδύσεων και τη λειτουργία των επιχειρήσεων.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση.

Με εκτίμηση

Γιάννης Χατζής

Άγγελος Καλλίας

Πρόεδρος Δ.Σ.

Γενικός Γραμματέας